

Višegodišnji naponi ornitologa se isplatili: VRAĆAJU SE ORLOVI KRSTAŠI!

VRAĆAJU SE ORLOVI KRSTAŠI!

Opovo, 21. maj 2020;

Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije uoči Svetskog dana biodiverziteta saopštilo je izuzetnu vest. Ovog proleća nacionalna populacija najugroženije ptice, orla krstaša, bogatija je za čak dva nova gnezdeća para!

Javnosti u Srbiji poznato je da na krajnjem severu vojvođanskog Banata obitava poslednji par orlova krstaša, ptice koja krase nacionalne simbole. Gubitak staništa, ubijanje i trovanje doveli su krstaše na prag izumiranja u Srbiji.

Suočeni sa zabrinjavajućom situacijom ornitolozi Društva za zaštitu i proučavanje ptica Srbije u proleće 2017. godine započeli su program čuvanja gnezda. Ova aktivnost imala je za cilj da spreči uznemiravanje i ugrožavanje poslednjeg para krstaša u najosetljivijem periodu godine, kada podižu potomstvo. Od marta do jula orlove su nadgledali i čuvali volonteri čiji je boravak na terenu u prethodne 3 godine doprineo uspešnom gnežđenju i izletanju 5 mladunaca.

foto: Vukas Vučković, orao krstaš fotografisan iznad Barande „Srećan sam i izuzetno ponosan što nakon dugih godina strepnje i neizvesnosti danas možemo da saopštimo javnosti da se orao krstaš vraća na nebo iznad Srbije. Ovo je značajno dostignuće za našu organizaciju i uopšteno zaštitu ptica i prirode u Srbiji. Pokazali smo da ujedinjeni stručnjaci, brojni građani, državne institucije, privreda i mediji imaju snage i volje da naprave velike promene“, kaže Milan Ružić, izvršni direktor Društva za zaštitu i proučavanje ptica Srbije, i dodaje: „Nadali smo se uspehu zato što iskreno verujemo u sve što radimo. Uz podršku Evropske Komisije kroz projekat „PannonEagle LIFE“ koji u Srbiji sprovodimo sa Pokrajinskim zavodom za zaštitu prirode i saradnju sa organizacijama iz Mađarske, Slovačke, Češke i Austrije stekli smo neophodne veštine i znanja. Primenili smo iskustva uglavnom mađarskih kolega koji više od 40 godina uspešno rade na zaštiti krstaša“.

Tri gnezdeća para orlova krstaša jesu uspeh, ali ornitolozi poručuju da i dalje ima razloga za brigu. Gubitak staništa i

hrane i dalje prete orlovima. Novi parovi u mnogim delovima Vojvodine ne mogu da pronađu stara stabla na kojima bi napravili svoja velika gnezda. Pašnjaci na kojima žive tekunice, omiljeni plen krstaša, ubrzano nestaju usled preoravanja. Stručnjake izuzetno zabrinjavaju učestali slučajevi trovanja divljih ptica i drugih životinja, a neki od njih ovog proleća dogodili su se u neposrednoj blizini staništa krstaša.

„Ove godine postavili smo nove metalne platforme za gnežđenje orlova, nastavili košenje zaraslih pašnjaka, započeli sadnju drveća i obezbeđivanje plena kao dodatne mere za oporavak populacije krstaša. Apelujemo na građane da budu savesni i pesticide u poljoprivredi koriste odgovorno i prema uputstvima, a da slučajeve namernog trovanja životinja prijave policiji i tužilaštvu“, kaže Mirjana Rankov, koordinatorka projekta „PannonEagle LIFE“ u Društvu za zaštitu i proučavanje ptica Srbije.

Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije planira da ove godine po prvi put jednog mladunca orla krstaša obeleži satelitskim odašiljačem kako bi imali bolji uvid u ponašanje mladih krstaša po napuštanju gnezda. Takav način praćena pruža informacije kuda se ptica kreće, gde lovi, a ukoliko se predugo zadržava na jednom mestu moguće je posetiti ga i proveriti da li je sa pticom sve u redu.

Projekat „*Pannoneagle LIFE*“ se sprovodi uz finansijsku podršku LIFE programa Evropske Unije i traje do 2022. godine. Cilj projekta, oko koga se okupilo 13 partnera iz Mađarske, Austrije, Slovačke, Češke i Srbije, je da se poveća populacija orla krstaša u Panonskoj niziji uz značajno smanjenje stradanja prouzrokovanog od strane ljudi.

Izvor: Društvo za zaštitu i proučavanje ptica Srbije

foto: Szilad Morvai